

Зайцев Олексій Леонідович
завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін факультету № 4
ХНУВС, кандидат юридичних наук, доцент,

ЗНАЧЕННЯ РІЧНОГО ПЛАНУ ЗАКУПІВЕЛЬ ДЛЯ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ.

Про цивільно-правову актуальність дослідження у сфері державних закупівель свідчить кількість (18158) рішень на сьогоднішній прийнятих господарськими судами України з приводу державних закупівель. Незадоволення учасників торгів та маса корупційних схем змусили законодавця почати роботи над поліпшенням законодавства в цієї сфері, результатом чого стало прийняття Закону України " Про публічні закупівлі" (надалі Закону) щодо підсилення прозорості закупівель підприємств.

Як свідченням заступника міністра економічного розвитку і торгівлі України Максима Нефьодова сума економії, отриманої завдяки використанню електронної системи публічних закупівель ProZorro, перевищила 5 млрд. грн. Це - важливий етап реформи: доведено, що система ProZorro ефективна, виконує всі поставлені завдання і здатна працювати з тисячами тендерів на день. Але у нас не повинно бути жодних ілюзій: реформа публічних закупівель ще не завершена, ми зустрічаємо опір і на місцях, і в центрі. І це очікувано: було б наївно вважати, що ті люди, які жили за рахунок корупції в держзакупівлях, легко відмовляться від такого ласого шматка. Адже на ці 50 млрд грн на рік (а це дуже скромна оцінка) купувалися вілли, яхти і автомобілі класу люкс, і відмовлятися від розкоші Хабарменам дуже боляче. Тому одні, наприклад, намагаються скасувати рішення про використання ProZorro на допорогових закупівлі (менше 200 тис.грн.) - без будь-яких очевидних причин таке рішення вже підготували в

які так любляє нами Черкасах <https://goo.gl/jtOqef>, а Дергачівський районна рада вже підняв поріг використання е-закупівель з 5 до 100 тис.грн [1].

Окрім практиків науковці різних галузей права активно здійснювали наукові дослідження в цьому напрямку. Результатом наукового пошуку стали дисертаційні дослідження Юдіцького О.Л. «Правове регулювання закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти» [2], Петруненко Я. В. «Господарсько-правові основи державних закупівель в Україні» [3], Олефіра А.О. «Господарське-правове забезпечення державних закупівель у сфері охорони здоров'я» [4] у яких започатковано вирішення проблем державних закупівель. Але завдання, що вирішуватися, знаходяться на межі цивільного, господарського та адміністративного права.

Оскільки автор продовжує науковий пошук у даній галузі основна мета тез (завдання) – це визначення значення річного плану закупівель для механізму державних закупівель.

Відповідно до ст. 4. Закону закупівля здійснюється відповідно до річного плану. Річний план, додаток до річного плану та зміни до них безоплатно оприлюднюються на веб-порталі Уповноваженого органу з питань закупівель протягом п'яти днів з дня їх затвердження.

Уповноважений орган та орган оскарження розробляє та затверджує форму річного плану закупівель.

Тендерний комітет та уповноважені особи замовника планує закупівлі, складає та затверджує річний план закупівель;

Наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 22.03.2016 № 490 затверджена форма річного плану закупівель. Необхідними елементами якого єб

1. Найменування замовника.
2. Код згідно з ЄДРПОУ замовника.
3. Конкретна назва предмета закупівлі.
4. Коди відповідних класифікаторів предмета закупівлі (за наявності).
5. Код згідно з [КЕКВ](#) (для бюджетних коштів).

6. Розмір бюджетного призначення за кошторисом або очікувана вартість предмета закупівлі.

7. Процедура закупівлі.

8. Орієнтовний початок проведення процедури закупівлі.

9. Примітки.

Після отримання річного кошторису (тимчасового кошторису) комітет затверджує річний план закупівель, я якому вказується найменування предмета закупівлі - товари, роботи чи послуги, які будуть закуповуватися замовником відповідно до Державного класифікатора продукції та послуг ДК 016:2010, затвердженого наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 11 жовтня 2010 року № 457, за показником п'ятого знака із зазначенням у дужках предмета закупівлі відповідно до показників третьої – п'ятої цифр основного словника національного класифікатора України ДК 021:2015 “Єдиний закупівельний словник”, затвердженого наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 23 грудня 2015 року № 1749, а також конкретної назви товару чи послуги., за показником п'ятого знака (класифікаційне угруповання "категорія").

Замовник може визначити окремі частини предмета закупівлі (лоти) за показниками шостого – десятого знаків із зазначенням у дужках предмета закупівлі відповідно до показників четвертої – восьмої цифр Єдиного закупівельного словника, а також за обсягом, номенклатурою та місцем поставки товарів, виконання робіт або надання послуг.

При цьому замовник може визначити окремі частини предмета закупівлі (лоти) за показниками четвертої – восьмої цифр Єдиного закупівельного словника, а також за обсягом, номенклатурою та місцем поставки товарів, виконання робіт або надання послуг.

Під час здійснення закупівлі будівель виробничого та невиробничого призначення та інженерних споруд різного функціонального призначення предмет закупівлі визначається згідно з Державним класифікатором будівель

та споруд ДК 018-2000, затвердженим наказом Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації від 17 серпня 2000 року № 507, за показником другого знака із зазначенням у дужках конкретної назви будівлі або інженерної споруди.

Під час здійснення закупівлі послуг з поточного ремонту предмет закупівлі визначається за кожним окремим будинком, будівлею, спорудою, лінійним об'єктом інженерно-транспортної інфраструктури згідно з термінологією державних будівельних норм ДБН А.2.2-3:2014 “Склад та зміст проектної документації на будівництво”, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 04 червня 2014 року № 163, та/або галузевих будівельних норм ГБН Г.1-218-182:2011 “Ремонт автомобільних доріг загального користування. Види ремонтів та переліки робіт”, затверджених наказом Державної служби автомобільних доріг України від 23 серпня 2011 року № 301.

Під час здійснення закупівлі послуг з виконання науково-технічних робіт предмет закупівлі визначається згідно з Державним класифікатором видів науково-технічної діяльності ДК 015-97, затвердженим наказом Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації від 30 грудня 1997 року № 822, за показником четвертої цифри із зазначенням у дужках предмета закупівлі відповідно до Єдиного закупівельного словника, а також конкретної назви науково-технічної роботи.

У разі здійснення закупівлі послуг з виконання науково-технічних робіт за різними темами, які належать до одного виду науково-технічних робіт згідно з Державним класифікатором видів науково-технічної діяльності ДК 015-97, затвердженим наказом Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації від 30 грудня 1997 року № 822, для їх замовлення замовник оголошує процедуру закупівлі та визначає різні теми науково-технічних робіт як окремі лоти.

Якщо під час здійснення замовником закупівлі товарів передбачається також закупівля послуги (послуг), пов'язаної (пов'язаних) з поставкою товарів (зокрема послуги з транспортування, установки, монтажу, наладки, інсталяції програмного забезпечення, навчання персоналу тощо), предметом закупівлі в такому разі є товари за умови, що вартість такої послуги (таких послуг) не перевищує вартості самих товарів.

Визначення предмета закупівлі послуг з професійної підготовки або перепідготовки, підвищення кваліфікації для безробітних громадян, що надаються за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, здійснюється за окремими професіями (спеціальностями, напрямками або галузями знань), які визначаються відповідно до Класифікатора професій ДК 003:2010, затвердженого наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 28 липня 2010 року № 327, із зазначенням у дужках предмета закупівлі відповідно до показників третьої – п'ятої цифр Єдиного закупівельного словника.

Визначення предмета закупівлі товарів і послуг, необхідних для проведення навчально-тренувальних зборів збірних команд України з видів спорту, спортивних змагань і заходів з фізичної культури і спорту всеукраїнського та міжнародного рівня, у тому числі заходів із фізкультурно-спортивної реабілітації інвалідів, забезпечення участі національних збірних команд України в міжнародних спортивних змаганнях, здійснюється за обсягом, номенклатурою та місцем поставки товарів або надання послуг окремо для кожного спортивного заходу (або забезпечення участі в ньому), якщо такий захід включено до Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів України.

Визначення предмета закупівлі протезних виробів (включаючи протезно-ортопедичні вироби, ортопедичне взуття), спеціальних засобів для самообслуговування та догляду, засобів пересування, що виготовляються за індивідуальним замовленням відповідно до номенклатури та в межах

граничних цін, і послуг з післягарантійного ремонту технічних та інших засобів реабілітації здійснюється окремо для кожного інваліда та кожної особи з числа пільгових категорій населення згідно з їх індивідуальним замовленням.

Визначення предмета закупівлі послуг з оцінки майна під час приватизації здійснюється окремо для кожного об'єкта приватизації.

Визначення предмета закупівлі послуг, необхідних для проведення Всеукраїнською громадською організацією щодо забезпечення прав інвалідів заходів, передбачених Конвенцією ООН про права інвалідів, здійснюється за обсягом, номенклатурою та місцем надання послуг окремо для кожного заходу.

Визначення предмета закупівлі товарів і послуг, необхідних для проведення заходів і офіційних прийомів за участю Президента України, Голови Верховної Ради України та Прем'єр-міністра України, здійснюється за обсягом, номенклатурою та місцем поставки товарів або надання послуг окремо для кожного заходу чи офіційного прийому.

Під час визначення предмета закупівлі потрібно враховувати, що відповідно до пункту 17 частини першої статті 1 Закону закупівлею послуг вважається будь-який предмет закупівлі, крім товарів і робіт, зокрема транспортні послуги, освоєння технологій, наукові дослідження, науково-дослідні або дослідно-конструкторські розробки, медичне та побутове обслуговування, лізинг, найм (оренда), а також фінансові та консультаційні послуги, поточний ремонт.

Визначення предмета закупівлі товарів і послуг, необхідних для проведення інспекційної діяльності представниками інших держав за міжнародними договорами та угодами в галузі контролю над озброєнням на території України, здійснюється за обсягом, номенклатурою та місцем поставки товарів або надання послуг окремо для кожного заходу з контролю над озброєнням. І т.д.

Слід одразу вказати на не автентичність і розбіжність категорії «предмет закупівлі» і «предмет договору». Не вдаючись до проблеми визначення поняття “предмету договору”, яку досліджував І. В. Стрижак [5] зазначимо, що предмет договору – це його єдина істотна умова яка прямо передбачена ЦК України в загальних положеннях про договір. Але, на наступному прикладі з закупівлі комунальних послуг, які здійснюють практично всі держустанови зазначимо: «предмет закупівлі» - 35.30 постачання пари, гарячої води та кондиційованого повітря (як послуга); «предмет договору» - постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу (застосовуються загальні положення про купівлю-продаж, положення про договір поставки, якщо інше не встановлено законом або не впливає із суті відносин сторін). Тобто маючи намір укласти договір постачання енергетичними ресурсами, ми наперед бачимо, що він буде неналежно поіменованій та його предмет буде не належно визначений.

Література

1. Максим Нефьодов Що відбувається в ProZorro // biz.nv.ua: сайт / 02.12.2016. URL: <http://biz.nv.ua/ukr/experts/nephodov/shcho-vidbuvajetsja-v-prozorro-252581.html>
2. Юдіцький О. Л. Правове регулювання закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Юдіцький Олександр Леонідович ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - К., 2013. - 18 с.
3. Петруненко Я. В. Господарсько-правові основи державних закупівель в Україні [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Петруненко Ярослав Вікторович ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". - О., 2013. - 20 с.
4. Оліфер А.О.В. Господарсько-правове забезпечення державних закупівель в сфері охорони здоров'я [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / ; Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого". -Х., 2014. - 27 с.
5. Стрижак І. В. Проблема визначення поняття “предмет договору”. <https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&cad=rja&uact=8&ved=0CCkQFjAB&url=http%3A%2F%2Fbiz.nv.gov.ua%2Fbv.79142246.d.bGQ>